

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 11.4.2007
COM(2007) 160 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ**

**„ЧЕРНОМОРСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ“ – НОВА ИНИЦИАТИВА ЗА
РЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

„ЧЕРНОМОРСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ“ – НОВА ИНИЦИАТИВА ЗА РЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

1. ВЪВЕДЕНИЕ – НЕОБХОДИМОСТТА ОТ РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА

На 1 януари 2007 г. две страни от Черноморското крайбрежие, България и Румъния, се присъединиха към Европейския съюз. Повече от всякога благоденствието, стабилността и сигурността на нашите съседи около Черно море са обект на пряка загриженост от страна на ЕС.

Черноморският регион¹ е отделна географска област, богата на природни ресурси и със стратегическо местоположение на кръстопътя между Европа, централна Азия и Близкия изток. Гражданите на този гъсто населен регион са изправени пред редица възможности и предизвикателства. Регионът представлява разрастващ се пазар с голям потенциал за развитие и важен възел за енергийните и транспортни потоци. Заедно с това, обаче, това е и регион с нерешени замразени конфликти, с много проблеми, свързани с околната среда и недостатъчен граничен контрол, способстващ за наличието на незаконна миграция и организирана престъпност. Въпреки значителното положително развитие през последните години, различията между отделните държави по отношение на ритъма на икономическите реформи и качеството на управление остават. Един динамичен регионален отговор на проблемите ще бъде от голяма полза за гражданите на тези държави, едновременно допринасяйки за общото благосъстояние, стабилност и сигурност в Европа.

Европейският съюз вече направи значими усилия за стимулиране на демократичните и икономически реформи, за проектиране на стабилност и за подкрепа на развитието в Черноморския регион чрез широкообхватни програми за сътрудничество. Към този контекст се отнасят три политики на ЕС: предприсъединителният процес в случая на Турция, европейската политика за добросъседство (и с петте източни партньори, също така активни участници в черноморското сътрудничество) и стратегическото партньорство с Руската федерация. Още повече, ЕС допринесе за широк обхват от секторни инициативи с регионално значение. (виж приложение I)

В черноморската зона съществуват значителни възможности и предизвикателства, които изискват координирани действия на регионално равнище. Те обхващат ключови сектори като енергетика, транспорт, околна среда, движение и сигурност. Засиленото регионално сътрудничество не цели пряка намеса в отдавна съществуващи конфликти в региона, но то би могло да породи по-голямо взаимно доверие и с течение на времето, да спомогне за премахването на някои затрудняващи препятствия. Имайки предвид

¹ Черноморският регион (виж картата в приложение II) включва Гърция, България, Румъния и Молдова на запад, Украйна и Русия на север, Грузия, Армения и Азербайджан на изток и Турция на юг. Въпреки, че Армения, Азербайджан, Молдова и Гърция не са крайбрежни държави, историята, близостта и тесните връзки ги правят естествени регионални участници.

взаимното влияние на културите в Черноморския регион, разрастващото се регионално сътрудничество може да има благотворен ефект и отвъд региона.

Ето защо е настъпил моментът за по-активно участие на Европейския съюз в по-нататъшното определяне на приоритети за сътрудничество и механизми на регионално равнище. В настоящото съобщение Комисията представя „Черноморско взаимодействие“ в качеството на нова инициатива за регионално сътрудничество на ЕС.

2. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА „ЧЕРНОМОРСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ“

Комисията няма намерение да предложи отделна черноморска стратегия, след като главните насоки на политиката на ЕС за региона вече са очертани в предприєдинителната стратегия за Турция, европейската политика за добросъседство (ЕДП) и стратегическото партньорство с Русия. По-нататъшното развитие и широкото двустранно прилагане на тези политики ще продължи да определя стратегическата рамка.

Необходима е инициатива, която да допълва тези политики, като фокусира политическото внимание на регионално равнище и подсилва протичащия процес на сътрудничество. Първостепенната задача на „Черноморско взаимодействие“ следователно ще бъде развитието на регионално сътрудничество в Черноморския регион, както и между региона като цяло и Европейския съюз.

Тази изцяло прозрачна и широкообхватна инициатива е основана на общите интереси на ЕС и Черноморския регион и е съобразена с резултатите от консултациите с всички черноморски държави. Тя ще засили взаимодействията и ще се гради върху опита на съществуващите регионални инициативи, свързващи Черноморския регион с ЕС, като например Процесът за дунавско сътрудничество².

„Черноморско взаимодействие“ е замислено като гъвкава рамка за осигуряване на по-добра съгласуваност и направляване на политиките. При оценката на полезността на подкрепата от Общността за отделни инициативи, основният показател трябва да бъде активното участие на пряко заинтересованите държави и регионални структури, включително чрез финансиране.

Обхватът на действията може да надхвърля самия регион, тъй като много дейности остават силно свързани със съседните региони, конкретно с Каспийско море, с централна Азия и с югоизточна Европа. Би могло да има близка връзка между подхода към Черно море и стратегия на ЕС за централна Азия. По този начин черноморското сътрудничество ще бъде носител на съществени междурегионални елементи. То ще се съобразява и с други програми за регионално сътрудничество, подкрепяни от международни организации и трети страни³.

² Инициатива, развита от Австрия, Румъния, Европейската комисия и Пакта за стабилност с цел разширяване и задълбочаване на дунавското сътрудничество с ясни политически и икономически измерения.

³ От типа програми на ООН, ОССЕ, ОИСР и Съвета на Европа или американския Черноморски тръст за регионално сътрудничество.

3. ОСНОВНИ ОБЛАСТИ НА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Като начало, „Черноморско взаимодействие“ ще се съсредоточи върху секторите на сътрудничество, които отразяват общи приоритети и където присъствието и подкрепата на ЕС вече са значителни. Ето защо това съобщение формулира определен брой краткосрочни и дългосрочни задачи, свързани с тези области⁴.

3.1. Демокрация, спазване на човешките права и добро управление

Съветът на Европа и ОССЕ вече са установили показатели за спазването на човешките права и за демокрация, прилагани спрямо всички държави от черноморския басейн. Усилията на ЕС в това отношение са по принцип на двустранна основа. Въпреки това, предприетите действия на регионално равнище могат да играят съществена роля при подкрепата и засилването на националните мерки. Регионалните черноморски организации през последните години се ангажираха за развитие на ефективни демократични институции, в подкрепа на доброто управление и спазване върховенството на закона. ЕС трябва да *подкрепи тези регионални инициативи чрез споделянето на опит* по отношение на подкрепяните мерки, на човешките права и демокрацията, *предоставяйки обучение и програми за обмен и насърчавайки регионалния диалог с гражданското общество.*

3.2. Управление на движението и подобряване на сигурността

Подобряването на граничното управление и митническото сътрудничество на регионално равнище увеличава сигурността и подпомага борбата против организираната трансгранична престъпност, като трафик на хора, оръжие и наркотици, и допринася за предотвратяването и справянето с нерегламентираната миграция. Успешни примери като мисията на ЕС за гранично подпомагане в Молдова и Украйна показват, че то също може да допринесе за решаването на конфликтите.

Комисията ще представи накратко съобщение относно прилагането на Глобалния подход за миграцията към източните и югоизточните съседи, включително нови *инициативи за по-добро управление на миграцията и борба с нелегалната миграция.* През черноморския регион преминават важни канали за незаконна миграция и това придава особена значимост на регионалното сътрудничество по тези теми.

Комисията насърчава държавите от региона да развиват по-нататъшно сътрудничество за принципно справяне с трансграничната престъпност, чрез *предаване на опит от други подобни инициативи в югоизточна Европа и прибалтийската зона.* По-нататъшното засилено регионално сътрудничество ще *засили качеството на прилагане на националното законодателство, по-специално при борбата против корупцията и организираната престъпност.* Черноморските регионални участници трябва по подходящ начин *да развият най-добрите практики, да въведат общи стандарти за съхраняване и обмен на информация, да установят системи за ранно предупреждаване по отношение на трансграничната престъпност и да изградят тренировъчни системи.* Това може да бъде осъществено въз основа на опита на Регионалния център за борба с трансграничната престъпност, създаден от Инициатива

⁴

Конкретните задачи в раздели 3 и 4 са изписани в курсив.

за сътрудничество в Югоизточна Европа (SECI)⁵ и Граничен координационен и информационен център за черноморско сътрудничество (BBCIC).⁶

3.3. „Замразените“ конфликти

Комисията се застъпва за *по-активна роля на ЕС чрез нарастваща политическа ангажираност при сегашните усилия* за справяне с конфликтите (Приднестровие, Абхазия, Южна Осетия и Нагорни Карабах) и предложи ЕС от своя страна *да разгледа начини за засилване на участието си, например при контрола и наблюдението*. „Черноморско взаимодействие“ може да представи средство за подход към общото положение чрез справяне с формиращите го проблеми, свързани с управлението и липсата на икономическо развитие, с недостига на социална сплотеност, сигурност и стабилност. Специално внимание трябва да бъде обърнато на *популяризиране на мерките за укрепване на доверието в засегнатите региони, включително програми за сътрудничество, създадени специално с цел да събират заедно иначе противопоставени страни*.

3.4. Енергетика

Черноморският регион е производствена и транзитна зона със стратегическо значение за сигурността на енергийните доставки за ЕС. Той предлага значителен потенциал за разнообразяване на енергийните доставки и следователно е важен компонент от външната енергийна стратегия на ЕС. Това разнообразяване е в интерес на нашите партньори в региона, както и за ЕС.

Комисията ще продължи да засилва връзките си с енергийните производители, транзитните страни и потребителите посредством *диалог по енергийната сигурност*. Този диалог ще укрепва *правната и регулаторната хармонизация* чрез инициативата от Баку (виж приложение I) и в рамките на ЕПД и енергийния диалог ЕС-Русия. Тази цел ще бъде търсена и чрез включването при подходящи условия в Договора за енергийна общност на Молдова, Турция и Украйна, както и чрез меморандумите за разбирателство с Азербайджан и Украйна, споразумения за партньорство и сътрудничество (СПС) и търговски споразумения, преговори за присъединяване към СТО и, при подходящи условия, посредством други двустранни енергийни споразумения. Целта е *да бъде предоставена ясна, прозрачна и недискриминационна рамка, съобразена с правните достижения на ЕС, за енергийно производство, транспорт и транзитен пренос*.

ЕС също така подпомага страните от региона *да развият по-ясно виждане по алтернативните енергийни източници и по енергийното спестяване*, което освобождава значителни енергийни ресурси.

ЕС работи отблизо с регионалните партньори за увеличаване на енергийната стабилност чрез *подобряване на съществуващата и строеж на нова енергийна*

⁵ Регионален център за борба с трансграничната престъпност на Инициатива за сътрудничество в Югоизточна Европа със седалище в Букурещ; няколко черноморски страни участват пълноправно или като наблюдатели.

⁶ Граничен координационен и информационен център за черноморско сътрудничество със седалище в Бургас. Предоставя информация за незаконни дейности в региона на Черно море и благоприятства обмена на информация между бреговите охрана.

инфраструктура. В този контекст Комисията развива в сътрудничество с партньорите си нов енергиен коридор през Каспийско и Черно море. Този коридор ще включва няколко технически опции за допълнителен износ на газ от централна Азия през Черноморския регион до ЕС. Освен това, увеличаващите се количества петрол, превозвани през Черно море предизвикаха нарастваща загриженост за безопасността и за околната среда, и ЕС има особен интерес към развитието на устойчиво и екологично измерение на сътрудничеството си в региона във връзка с петрола. Вече се обсъждат няколко проекта за заобикаляне през Босфора. (виж приложение I)

Следователно ЕС ще подкрепя *значителните инвестиции*, необходими за постигането на горните цели.

Накрая, в средносрочен план и според предложеното в неотдавнашното съобщение за европейската енергийна политика⁷, Комисията ще *разгледа възможността за правна рамка между ЕС и региона на ЕПД*, обхващаща общите интереси за сигурност на доставките, преноса и търсенето. Ще бъде започнато *проучване по осъществяването*, за да се определи дали е необходимо да бъде развита такава обща правна рамка, обхващаща страните производители, транзитните страни и страните потребители.

3.5. Транспорт

Комисията трябва да продължи да *подкрепя активно регионалното транспортно сътрудничество* с оглед *подобряването на ефективността, безопасността и сигурността на транспортните операции*. ЕС желае да ползва опита, натрупан от всички различни транспортни инициативи в зоната на Черно море. (виж приложение I)

Чрез неотдавнашното си съобщение⁸ Комисията поде дебат как да бъде засилено транспортното сътрудничество и как да *бъдат направени по-резултатни различните сегашни дейности за сътрудничество*. Усилията трябва да продължат в контекста на *развиването на транспортните оси между Съюза и съседните страни, според направеното обобщение от Групата на високо равнище*. Има необходимост от тясна координация с провежданите инициативи, за да се достигне до *ясно разпределение на задачите или дори до частично сливане между вече съществуващите редовни форуми и структури*. До 2015 г. стратегията за ТРАСЕКА трябва да продължи да бъде важна основа за регионално транспортно развитие.

Диалогът по транспортната политика с оглед на регулаторно сближаване ще остане централна цел. Комисията възнамерява да *подкрепи набелязването на действия, които ще помогнат за постигане на еднакво и последователно прилагане на съответните инструменти и стандарти*. Конкурентност, способност да се привличат транспортни потоци, подобряване на безопасността, сигурност, взаимозаменяемост и взаимно допълване ще бъдат решаващи фактори при очертаването на бъдещите планове. *Безопасността при авиацията и разширяването на общото авиационно пространство са важни цели*. Предвид нарастващите нужди от транспортиране на въглеродород, *морската безопасност ще заеме едно от първите места в дневния ред*. По-специално, *трябва в най-висока степен да бъдат хармонизирани практиките и процедурите от*

⁷

COM (2007) 1 окончателен от 10.01.2007 г.

⁸

COM(2007) 32 окончателен „Транспортни насоки за Европа и съседните региони“. Това съобщение, основано върху препоръките на Групата на високо равнище, очертава първите стъпки за по-тясна интеграция на транспортната система на ЕС с тази на съседните страни.

Парижкия и Черноморския меморандуми за разбирателство по отношение на държавния пристанищен контрол. Комисията предлага напълно да се използват преимуществата на късите морски превози и вътрешните водни пътища, по-точно Дунава.

3.6. Околна среда

В тази област съществуват многобройни регионални процеси, но осъществяването им на практика изостава. Необходимостта да се работи по проблемите на морската околна среда на регионално равнище е призната от морската стратегия на ЕС и предложената директива за морската стратегия, приета от Комисията през 2005 г.⁹ Морската стратегия на ЕС ще изисква от държавите-членки по всички регионални морета, граничещи с ЕС да бъде установено сътрудничество с всички страни от региона. За тази цел, държавите-членки ще бъдат насърчавани да работят в рамките на регионалните морски договорености – включително Черноморската комисия. (виж приложение I) *Присъединяването на Общността към Конвенцията за защита на Черно море от замърсяване е приоритетно.*

Държавите от Черноморския регион се нуждаят от *засилено прилагане на многостранни споразумения за околната среда и установяване на по-стратегическо сътрудничество по околната среда* в региона. В това отношение, подходът на оперативната група DABLAS за сътрудничество с цел подобряване на инвестициите във водни ресурси, *може да бъде повторен при решаването на други регионални проблеми на околната среда* като защита на природата, управление на отпадъците, промишлено замърсяване и замърсяване на въздуха, дотолкова, доколкото като регионален подход може да постигне наистина добри резултати. Комисията трябва да *подпомага регионалната дейност за борба с промяната в климата, по-специално прибягвайки до съвместно прилагане на механизма за чисто развитие на Протокола от Киото* и да ангажира страните от Черноморския регион с участие в международни дискусии за бъдещи действия. Могат да бъдат разгледани и други механизми, като дългосрочно развитие на национални схеми за търговия с вредни емисии в региона.

3.7. Морска политика

Черноморско взаимодействие предоставя възможност за *диалог по зараждащата се глобална морска политика* на Съюза, която цели да създаде най-благоприятни условия за устойчиво развитие и трудова заетост в секторите, свързани с морето и крайбрежните региони. Това може да включва не само изграждане на транссекторна мрежа за морско сътрудничество между службите, предприятията и научните институции, но и *подобряване на сътрудничеството и интеграцията във връзка с морския контрол и наблюдение с оглед безопасността и сигурността на корабоплаването и защитата на околната среда.*

3.8. Риболов

Черно море е важен риболовен регион и голямата част от запасите му са трансгранични. Някои от тях са в лошо състояние *и следователно трябва да бъдат предприети действия на регионално равнище за подпомагане на възстановяването им.*

⁹ COM(2005) 504 и COM(2005) 505 от 24 октомври 2005 г.

ЕС ще се стреми към укрепване на устойчивото развитие чрез управлението на риболова, научните изследвания, събиране на данни и оценка на запасите в Черноморския регион. Трябва да бъдат потърсени нови пътища за осигуряване на устойчиво и отговорно използване на риболовните запаси в региона. Необходимо е по-добро използване на предоставените възможности чрез Генералната комисия по риболов за Средиземноморието, в чийто мандат влиза и Черно море.

3.9. Търговия

ЕС е значим икономически и търговски партньор за страните от Черноморието, като тесните връзки на икономическо сътрудничество и преференциални търговски отношения са важен елемент от нашата взаимна свързаност. Присъединяването към СТО на всички черноморски държави и нашите преговори за последващи договорености за Споразумения за партньорство и сътрудничество (СПС) с Русия и Украйна ще представляват важна стъпка към либерализация на търговията в региона и ЕС ще продължи да подкрепя този процес.

Въвеждането на търговските и икономически разпоредби на плана за действие на ЕПД, по-специално по-нататъшните реформи към пазарна икономика и постепенното регулаторно уеднаквяване на законодателството и практиките с достиженията на правото на ЕО в областта на търговския обмен ще продължат да играят важна роля при улесняването и интеграцията на регионалната търговия.

Черноморските организации за регионално сътрудничество са представили няколко инициативи за развитие на зони за свободна търговия. По принцип ЕС приветства стъпките в посока на истинска търговска либерализация, доколкото са съвместими с многостранния търговски режим и отразяват съществуващите споразумения между ЕС и участващите държави. Всяка инициатива трябва да бъде съобразена с факта, че държавите-членки на ЕС и страните, свързани с общата търговска политика на ЕС чрез митнически съюз не могат автоматично да участват в регионални схеми за свободна търговия.

3.10. Научни изследвания и образователни мрежи

Комисията има намерение да насърчава включването на всички страни от региона в паневропейската научноизследователска инфраструктура GEANT.

Съществува взаимен интерес от предоставянето на високоскоростна връзка между научноизследователската и образователна общности и укрепване на правната и регулаторна хармонизация на рамките на тези страни с рамката на ЕС. Това ще изисква установяването на независими и ефикасни регулаторни власти. Съществува и необходимост от засилване на разпространението на ширококоленцова инфраструктура и въвеждане на онлайн услуги в областта на електронното правителство, електронната търговия, електронната здравна информация и употребата на информационните технологии в образованието и научните изследвания.

Програмата Tempus ще послужи като необходим инструмент за създаване на проекти за сътрудничество между университетите в ЕС и Черноморския регион, със съсредоточено внимание върху реформата във висшето образование.

3.11. Наука и технологии

Комисията възнамерява да засилва изграждането на капацитет и диалог с черноморските страни по политиката в областта на науката и технологиите, по-специално чрез новите инструменти, предоставени от Седмата рамкова програма за научни изследвания. Това ще осигури *включването на специфични научноизследователски дейности и теми от взаимен интерес в работните програми на Седмата рамкова програма (FP7)* и ще създаде поле на взаимодействие между дейностите, финансирани по FP7 и други подходящи финансови инструменти на ЕС.

3.12. Заетост и социални въпроси

Партньорските страни от Черноморския регион са изправени пред сходни предизвикателства - като висока безработица, широко разпространена сива икономика и въпроси, свързани с укрепване на почтения труд – социален диалог, социална защита и равенство между половете. Борбата с бедността и социалното изолиране е важен момент в няколко плана за действие от ЕПД. По-добрата интеграция на етническите малцинства и борбата с дискриминацията са основни области на загриженост в много от партньорските страни от Черноморието. Сътрудничеството на регионално равнище по тези въпроси може да има допълнителна стойност, особено когато се касае за *обмен на информация и на най-добри практики, както и за инициативи за по-добро информироване, включително програми за обучение на съответни служители, социални партньори и организации на гражданското общество*. ЕС ще подкрепи инициативи от този род чрез подходящи програми за техническо подпомагане.

3.13. Регионално развитие

С присъединяването на България и Румъния за пръв път финансирането по регионалната политика на ЕС стана достъпно за страни от Черноморието. Програмите по регионалната политика в тези две страни ще допринесат за подобряване на конкурентната способност на техните крайбрежни зони и по-специално, състоянието на околната среда, посредством подкрепа по линия на поставените цели в Лисабон и Гьотеборг. Придобитият от тези програми опит ще бъде споделен в Черноморския регион чрез програмите за сътрудничество, споменати в раздел 4.

4. ТРАНСГРАНИЧНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО (ТГС) И РОЛЯТА НА МЕСТНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО

Комисията създаде Черноморска програма за ТГС по линия на Инструмента за европейско съседство и партньорство (ИЕСП). Тази програма е съсредоточена върху *подкрепа за гражданското общество и сътрудничеството на местно равнище* в прилежащите зони на Черно море. Програмата ще бъде управлявана на място в региона, като партньорите носят съвместна отговорност за нейното осъществяване.

Тази програма улеснява *по-нататъшното развитие на контактите между черноморските градове и общини, университети, културни дейатели и организации на гражданското общество, включително организации на потребителите*. Това може да изиграе особено важна роля в зони на конфликти, където представителите на гражданското общество са особено полезни за развитието на сътрудничеството с местните жители, както и помежду самите тях.

Освен това ще има нови трансгранични програми за сътрудничество между България и Румъния (финансирана от Европейския фонд за регионално развитие) и между България и Турция (финансирана от предприсъединителния инструмент). Тези програми ще дадат възможност за морски и брегови дейности, които ще засилят развитието на връзките и сътрудничеството по западния бряг на Черно море.

5. ЗАСИЛВАНЕТО НА ЕПД

Пет страни от Черноморския регион са партньори по ЕПД. Засилването на Европейската политика за добросъседство, включително изграждането на тематично измерение на ЕПД и постепенното развитие на задълбочени и цялостно изградени Споразумения за свободна търговия ще обогати черноморското сътрудничество. Премахването на препятствията пред легитимното пътуване, новата схема за стипендии по линия на външното сътрудничество External Cooperation Window на програма Erasmus Mundus, както и по-голямото сътрудничество между университетите, може да подпомогне улесняването на регионалните контакти.

Предложеният инвестиционен инструмент Neighbourhood Investment Facility за страните с планове за действие по ЕПД може да допринесе за подготовката и съвместното финансиране на инвестиции в инфраструктурата, по-специално в областта на енергетиката, транспорта и околната среда и в тясно сътрудничество с международните финансови институции, конкретно ЕИБ и ЕБВР.

6. РОЛЯТА НА РЕГИОНАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Комисията не предлага създаването на нови институции или бюрократични структури. Черноморските държави ще останат главните партньори в съвместния диалог с ЕС, било то на двустранна основа или по време на дискусиите на регионално равнище. Основната част от приноса на ЕС ще продължи да се осъществява чрез установените секторни програми, управлявани от Комисията.

При все това, ЕС трябва да има готовност за засилване на контактите с регионалните организации. Регионалната черноморска инициатива на ЕС има за цел цялостен подход, който обхваща всички страни от региона; следователно широкото членство в Организацията за Черноморски икономическо сътрудничество (ЧИС)¹⁰ и фактът, че Русия и Турция са нейни основоположници, дава решително преимущество и може съществено да допринесе за успеха на „Черноморско взаимодействие“.

Връзките между ЕС и ЧИС ще служат основно за провеждането на диалог на регионално равнище. Това може да включва срещи между високопоставени служители с оглед по-добра координация на конкретни проекти.

Една встъпителна политическа среща на високо равнище бе предоставила възможност за вписване в политическия пейзаж и представяне на Черноморското взаимодействие на

¹⁰ ЧИС е създадена през 1992 г. и се превръща в международна организация през 1999 г. Първоначално е съсредоточена върху икономическото сътрудничество, но постепенно разширява обхвата на вниманието си. В нея членуват всички черноморски държави, изброени в първата бележка под линия, заедно с Албания и Сърбия.

ЕС. В случай, че бъде осъществен осезаем напредък и партньорите от „Черноморско взаимодействие“ вземат такова решение, ще бъдат организирани редовни срещи на министерско равнище с участието на ЕС и страните от ЧИС. Срещите между ЕС и партньорите от ЕПД от Черноморския регион могат да бъдат организирани успоредно с тези заседания, предоставяйки възможност за консултации по въпроси от ЕПД. Черноморското взаимодействие ще се възползва и от вече създадените полезни контакти между Европейския парламент и Парламентарната асамблея на ЧИС.

Към днешна дата седем държави от ЕС имат статут на наблюдатели в ЧИС.¹¹ В отговор на инициативата на ЧИС, Комисията възнамерява също да подаде заявление за статут на наблюдател и да подкрепи молбите на държавите-членки на ЕС за придобиване на статут на наблюдатели.

В същото време, Комисията е отворена за всички подходящи възможности за сътрудничество, които могат да бъдат предоставени от други регионални структури и инициативи. Предвид съсредоточаването му върху регионалните партньорства и мрежи, Черноморският форум¹² може да бъде особено полезен на неправителствено, гражданско равнище.

7. ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА

Съвместното финансиране ще се прилага като общоприет принцип. При подходящи условия, финансова подкрепа от Общността може да бъде получена по линия на национални, регионални и трансгранични програми по ИЕСП, на други инструменти за външно подпомагане и на Европейския фонд за регионално развитие, за държавите-членки на ЕС. Увеличената гъвкавост на новите финансови инструменти на ЕС ще улесни финансирането на инициативите за регионално сътрудничество.

Регионалните дейности на ЕБВР и ЕИБ, както и на Черноморската банка за търговия и развитие¹³ вече са значително развити и Черноморско взаимодействие може да предложи нови възможности, включително развитие на механизми за съвместно финансиране, използвайки опыта, придобит по схемите на партньорствата от Северното измерение.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Черноморската регионална конфигурация се промени значително през последните години и ще продължи да се развива. При тези условия новата инициатива за регионално сътрудничество на ЕС ще допълни по полезен начин своите вече създадени широкообхватни двустранни и секторни дейности.

¹¹ Чешка република, Германия, Франция, Италия, Австрия, Полша и Словакия

¹² Черноморският форум е румънска инициатива

¹³ Черноморската банка за търговия и развитие (BSTDB) се намира в Солун. Акционери са държавите-членки на ЧИС.

Присъствието на Европейския съюз в Черноморския регион отваря прозорец към нови перспективи и възможности. Това изисква едно по-последователно и дългосрочно усилие, което ще спомогне за пълно използване на възможностите, за по-голяма стабилност и благополучие в региона. По-голямото ангажиране на ЕС в черноморското регионално сътрудничество ще допринесе за постигането на тази цел.

ANNEX I

Recent and Ongoing EU activities at regional level

Already in a 1997 Communication¹⁴, the Commission stressed the need to support cooperation in the Black Sea region and suggested appropriate areas for Community programmes. In the ensuing period the EC has contributed to a number of initiatives and cooperation programmes of regional relevance, notably:

1. THE BAKU INITIATIVE

This is a framework to enhance cooperation in both the energy and transport fields and to stimulate progressive convergence towards EC principles.

2. THE INOGATE PROGRAMME

The Interstate Oil and Gas To Europe pipelines, INOGATE, improves the security of energy supply through multi-annual technical assistance programmes. It is supported by the EU-Black Sea and Caspian Sea Basin and its Neighbouring Countries Energy Cooperation Secretariat, as was agreed at the Astana Ministerial Conference on 30 November 2006.

3. ENERGY INFRASTRUCTURE

The Commission has been working with others on upgrading the energy infrastructure. Major projects have been carried out, including the Baku-Supsa and the Baku-Tbilisi-Ceyhan oil pipelines as well as the Baku-Tbilisi-Erzurum gas pipeline. Furthermore, a number of projects of new energy infrastructure are currently considered. These include the reversal of the Brody-Odessa pipeline and its extension to Plock in Poland, as well as the Constanza-Omisalj-Trieste, Burgas-Vlore and Burgas-Alexandroupolis oil pipelines. In addition, the Commission has acted as a catalyst for the agreement between Greece and Turkey for the completion of a gas pipeline linking the two countries with a possible extension to Italy.

4. TRACECA

The TRANsport Corridor Europe Caucasus Central Asia (TRACECA) programme provides technical assistance covering road, rail, aviation and maritime transport connections from Central Asia to Europe. It was originally a Community programme but since 1999 it is regulated by a multilateral agreement with intergovernmental structures.

5. HIGH LEVEL GROUP INITIATIVES

In 2004, the European Commission established the High Level Group on the Extension of the Major Trans-European Transport Axes to the Neighbouring Countries and Regions. The HLG

¹⁴ COM(97) 597 final. Communication on Regional Cooperation in the Black Sea Area

delivered its recommendations in December 2005. Many of the initiatives put forward by the High Level Group are pertinent to the Black Sea region.

6. ENVIRONMENT

The Commission actively contributes to the work of the Black Sea Commission, the executive body of the Convention on the Protection of the Black Sea against Pollution, which was signed in 1992 by the six littoral states. Furthermore, the Commission chairs the Danube Black Sea Task Force, which was set up by the countries of the Danube-Black Sea region in 2001 to encourage a strategic focus on investments in the field of water.

7. CONFLICT RESOLUTION

The Commission has contributed to activities aiming at conflict resolution, notably through the Border Assistance Mission for Moldova and Ukraine.

8. NATIONAL RESEARCH AND EDUCATION NETWORKS

The interconnection of the National Research and Education Networks (NRENs) to the pan-European research backbone GEANT has been achieved for all the European Union Member States and Candidate Countries. As regards Moldova and the Caucasus countries, they are only linked with very limited capacity, while the Ukraine is not linked at all, which constitutes a major blocking factor to the further development of research and education efforts in the region.

9. SCIENCE AND TECHNOLOGY

Efforts to consolidate the potential of the Black Sea countries and to establish stronger links with the scientific community of the EU were spearheaded by the INCO Programme of the 6th Framework Programme for Science, Technology and Development (2002-2006). This programme was aimed at the Bulgaria, Romania and Turkey as well as eastern ENP partners. The Framework Programme included additional and substantial cooperation with the latter, particularly through the INTAS Programme which focused on cooperation between the EU and Eastern Europe and Central Asia. In September 2005, the Ministers of countries that belong to BSEC adopted a '*BSEC Action Plan on cooperation in science and technology*'. This plan was developed with European help for a 4 years period. It aims at enhancing S&T cooperation among the Black Sea countries as well as between BSEC and the EU. The Commission participates in all S&T Working Group meetings to assist in the implementation of the Action Plan.

Annex II - Black Sea Country Map

